U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **R. Z.**, zast. Mgr. Ondřejem Novákem, advokátem se sídlem Farní 19, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018, čj. OAM-859/ZA-ZA05-VL13-2015, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 5. 2019, čj. 61 Az 8/2018-107,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Ondřeji Novákovi, advokátu, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **8 228 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně je státní příslušnice Čínské lidové republiky. Dne 22. 9. 2015 přicestovala letecky do Prahy na české turistické vízum. Později, dne 7. 10. 2015, podala v Přijímacím středisku v Zastávce u Brna žádost o mezinárodní ochranu v ČR. Vypověděla, že v Číně jí hrozí nebezpečí vážné újmy z důvodu náboženského vyznání. Je křesťanka a hlásí se k církvi Da Zanmei. Příslušníci této církve nechodí do kostela, ale setkávají se v domácnostech souvěrců. Od druhé poloviny roku 2014 se situace všech domácích církví v Číně velmi zhoršila. Pokud jejich příslušníky policie odhalí, zatkne je za nepovolené shromažďování. Poté bývají vězněni a je na nich páchano násilí. Tyto skutečnosti žalobkyně v průběhu správního řízení dokládala rovněž množstvím článků či jiných dokumentů. Žalobkyně se několikrát do týdne účastnila tajných náboženských setkání v domácnostech souvěrců. V dubnu 2015 setkání narušila policejní razie, při které jeden z policistů žalobkyni udeřil. Policie všechny zatkla, žalobkyni se jako jediné podařilo utéct. Policie v reakci na tento incident v místě shromáždění vyvěsila výzvu k udání s fotkou žalobkyně. Žalobkyni ukryla na pár dnů sestra z církve, poté žalobkyně měnila úkryty. Zanedlouho se dozvěděla, že policie zatkla také sestru z církve, která jí pomáhala. Přístup k náboženství je stejný v celé Číně, situaci proto nemohla vyřešit vnitřním

přesílením v rámci této země. Ostatní bratři a sestry z církve jí pomohli najít cestovní kancelář, která jí zařídila cestu do zahraničí. Destinaci si žalobkyně vybírala podle toho, kam dostane nejrychleji vízum. Nejprve zkusila Itálii, avšak její žádosti nebylo vyhověno. Poté získala vízum do ČR. S vycestováním neměla problém, jelikož si cestovní pas vyřídila ještě v době před policejní razií. Žalobkyně je přesvědčena, že pokud se vrátí do Číny, bude zatčena a vystavena násilí.

[2] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví žalobkyni mezinárodní ochranu neudělil. V rozhodnutí se postupně zabýval jednotlivými předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany a doplňkové ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a dospěl k závěru, že tam uvedené zákonné důvody žalobkyně nesplňuje.

[3] Krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Neztotožnil se s hodnocením žalovaného, podle kterého žalobkyně v Číně zažila pouze ojedinělý incident v roce 2015 a ve skutečnosti ve své vlasti nečelila pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Nepřisvědčil ani tvrzení, že žalobkyně využila znalost problematiky pronásledování příslušníků náboženských menšin v Číně, aby vygradovala svůj azylový příběh. Závěry žalovaného jsou podle krajského soudu v příkrém rozporu s tvrzeními žalobkyně ve správním řízení. Žalobkyně měla důvodné obavy z pronásledování, a tuto skutečnost žalovaný nevyvrátil. Za zcela nepřezkoumatelné považuje krajský soud tvrzení žalovaného, že u žalobkyně v souvislosti s jejím náboženským vyznáním neshledal porušení lidských práv ani v minulosti ani do budoucnosti. Podle soudu je dále nepřezkoumatelná také úvaha o možnosti vnitřního přesídlení. Žádnou oporu ve spisu nemají ani domněnky, že žalobkyně do ČR přicestovala v rámci organizované skupiny dalších souvěrců a že k odjezdu ze země měla ekonomické důvody. Konečně si žalovaný podle soudu neopatřil ani dostatečné informace k námitce, že neúspěšným žadatelům o azyl po návratu do Číny hrozí nebezpečí.

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností. V ní trvá na tom, že žalobkyně v Číně nebyla pronásledována ve smyslu zákona o azylu, a takové nebezpečí jí nehrozí ani v budoucnu po jejím návratu zpět do Číny. Z žádného dostupného zdroje neplyne, že by všichni členové této církve čelili pronásledování. Z konkrétních skutkových okolností vyplývá, že důvody žalobkyně k odjezdu z vlasti byly jiné, než se žalobkyně snaží prezentovat. Celkovou nevěrohodnost výpovědí potvrzuje také bezproblémový a organizovaný odchod žalobkyně z Číny spolu s dalšími souvěrci. Nevěrohodnost žalobkyně snižuje také skutečnost, že za účelem získání víza předložila českému zastupitelskému úřadu nepravdivé informace a dokumenty. Žalobkyně navíc o mezinárodní ochranu nepožádala bezprostředně po příletu, ale až s časovým odstupem v Zastávce u Brna.

[5] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[6] Kasační stížnost je nepřijatelná.

pokračování

[7] K nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí lze poukázat na rozsudky ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS atd. Krajský soud postupoval v souladu s touto judikaturou. Rozhodnutí krajský soud řádně odůvodnil a srozumitelně vysvětlil, proč rozhodl tak, jak uvedl ve výroku rozhodnutí.

[8] K námitce nesprávného hodnocení skutkového stavu věci, NSS souhlasí se stěžovatelem, že incident z dubna 2015, při kterém se policie chovala k žalobkyni hrubě, sám o sobě nedosahuje intenzity pronásledování požadované § 2 odst. 4 zákona o azylu, respektive čl. 9 odst. 1 směrnice Rady 2004/83/ES, tzv. kvalifikační směrnice[1]. Jak ovšem NSS zdůraznil v nedávném rozsudku ze dne 29. 8. 2019, čj. 9 Azs 39/2019-77, vydaném rovněž ve věci azylové žádosti čínského státního příslušníka křesťanského vyznání: *„Posuzování odůvodněných obav z pronásledování má prospektivní povahu, takže není zcela nezbytné, aby žadatel o mezinárodní ochranu v minulosti již konkrétní akt pronásledování utrpěl“* (bod 23). V rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany se tedy zkoumá také možnost budoucího pronásledování, a to optikou standardu přiměřené pravděpodobnosti.

[9] Odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu proto může být shledán i v případě příslušníka určitého náboženského společenství, který v minulosti nebyl vystaven žádnému konkrétnímu aktu pronásledování. Stěžovatel se neměl zastavit na úvahách, že žalobkyně v minulosti nebyla vystavena konkrétnímu aktu pronásledování. Měl se podrobně zabývat otázkou, zda už z důvodu členství ke skupině čínských křesťanů, konkrétně k domácí církvi Da Zanmei, je či není přiměřeně pravděpodobné, že bude žalobkyně v budoucnu v zemi původu vystavena pronásledování (srov. rozsudek 9 Azs 39/2019, body 19-41). Konzistentní tvrzení žalobkyně a řada materiálů doložených v průběhu správního řízení přitom vypovídá o tom, že zatčení souvěrci byli vězněni a vystaveni mučení, což stěžovatel nepopírá (srov. s. 29 správního rozhodnutí).

[10] Stěžovatel nově v kasační stížnosti poukazuje na to, že žalobkyně byla řadovým příslušníkem církve. Z žádného dostupného zdroje podle jeho názoru neplyne, že by všichni členové církve v Číně byli nuceni čelit pronásledování. Rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany však obdobnou argumentaci neobsahuje. Pasáže ze zpráv o situaci v Číně citované ve správním rozhodnutí hrozbu pronásledování neomezují pouze na vedoucí příslušníky církví (srov. s. 27 a 28 správního rozhodnutí). Také stěžovatel své závěry o možnosti pronásledování v rozhodnutí vztahuje obecně na všechny věřící, řadové příslušníky nevyjímaje (srov. s. 28 rozhodnutí stěžovatele). Pokud byl stěžovatel přesvědčen, že nebezpečí pronásledování v Číně hrozí pouze určitým exponovaným křesťanům, měl tento závěr uvést v odůvodnění rozhodnutí o neudělení mezinárodní

[1] Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany. Úř. věst. L 304, 30. 9. 2004, s. 12-23.

ochrany a podložit ho patřičnými zdroji. Nedostatky odůvodnění správního rozhodnutí nelze dodatečně zhojit až v soudním řízení (srov. rozsudek ze dne 18. 9. 2003, čj. 1 A 629/2002-25).

[11] Neexistenci hrozby pronásledování nelze odůvodnit tvrzením, že se žalobkyně může vyhnout pronásledování, bude-li svou víru po návratu vykonávat za stejných podmínek jako dříve - v utajení. Při posuzování odůvodněného strachu z pronásledování je rozhodující, jakým neblahým důsledkům by byli členové církve vystaveni, pokud by se státní orgány o jejich členství v církvi dozvěděli (srov. rozsudek velkého senátu SDEU ze dne 5. 9. 2012 ve spojených věcech C-71/11 a C-99/11[2]). Dostačující v tomto ohledu nemohla být ani nekonkrétní úvaha o možnosti vnitřního přesídlení (srov. s. 29 správního rozhodnutí). Stěžovatel nijak nevysvětlil, ve kterých provinciích by hrozba pronásledování byla menší než v domovské provincii žalobkyně, obzvláště je-li příslušnost k zakázané církvi stíhána na základě trestního zákoníku, který je platný pro celou Čínu.

[12] Důvodné nemohou být ani argumenty stěžovatele o nevěrohodnosti žalobkyně založené na bezproblémovém a údajně organizovaném odchodu žalobkyně z Číny. Nebezpečí pronásledování nelze vyloučit pouze proto, že žadatel o mezinárodní ochranu vycestoval bez problémů ze země původu. Státní orgán, který je příslušný k vydávání cestovních dokladů, nemusí vždy za všech okolností disponovat informacemi o akcích všech státních složek plánovaných proti určitým subjektům či seznamem tzv. „nepohodlných“ osob (rozsudek ze dne 4. 1. 2018, čj. 10 Azs 254/2017-40, bod 28). Měl-li stěžovatel informace, že odchod žalobkyně byl organizován třetími osobami z důvodu, který by udělení mezinárodní ochrany vylučoval, pak měl tyto informace promítnout do rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel však v souvislosti s údajnou organizovaností a podezřelou bezproblémovostí vycestování žalobkyně v rozhodnutí uvádí jen indicie a nedořečené náznaky, které nelze soudně přezkoumat (srov. rozsudek 9 Azs 39/2019, body 47-50).

[13] Nevěrohodnost žalobkyně nelze dovodit ani na základě skutečnosti, že uvedla nepravdivé údaje při podání žádosti o turistické vízum a zopakovala je po příletu na letišti v Praze. Stejně tak nelze nevěrohodnost založit ani na tom, že žalobkyni trvalo několik dnů, než požádala o mezinárodní ochranu (blíže rozsudek 9 Azs 39/2019, body 44-46).

[14] NSS je vzhledem ke všemu výše uvedenému přesvědčen, že se krajský soud nedopustil hrubého pochybení při výkladu práva. Současně v této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Rozdílnou judikaturu krajských soudů sjednotil NSS rozsudkem 9 Azs 39/2019, ve kterém se komplexně vyjádřil k hodnocení situace čínských křesťanů žádajících v ČR o mezinárodní ochranu.

[15] NSS proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

---

[2] ECLI:EU:C:2012:518

pokračování

[16] Zástupcem žalobkyně byl usnesením krajského soudu ze dne 2. 8. 2018 ustanoven Mgr. Ondřej Novák, advokát, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí stát. NSS přiznal odměnu za dva úkony právní služby, kterým je sepsání vyjádření a další porada s klientem přesahující jednu hodinu [§ 11 odst. 1 písm. c), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. NSS nevyhověl požadavku ustanoveného zástupce, který žádal o zvýšení tarifní odměny za úkony právní služby na dvojnásobek podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu pro užití cizího jazyka a celkovou složitost věci. NSS zohlednil zejména skutečnost, že Mgr. Novák žalobkyni zastupoval již v řízení před správním orgánem, a byl proto s věcí důkladně seznámen. Obtíže spojené s komunikací s žalobkyní v cizím jazyce ustanovený zástupce blíže nespecifikoval. Za provedené dva úkony právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 6 200 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Za úkony právní služby tedy advokátovi náleží 6 800 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 % (tzn. 1428 Kč), celkem tedy 8 228 Kč. Tuto částku NSS vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu